

@KGTMI (Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet)

Gyáva elkülönülők vagy a tévedések vígjátéka

A miskolci úgynevezett misszionáriusok működése

@MRE (Magyar Református Egyház, Üzenet cikk utalása: 'református egyházunk')

Megdöbbenve vettük tudomásul, hogy intézetünket az Üzenet hasábjain támadások érték, és ezért szükségesnek láttuk a hamis vádak, rágalmak és teológiai tévedések megválaszolását. Tesszük ezt a Szentírás tévedhetetlensége, a reformátori tanítások tisztasága és a református hitvallások megvédése érdekében. Csodálkozunk azon, hogy a református egyház ily hamar „más evangéliumra” hajlott, „holott nincs más” (Galata 1:6-7) csak az, amely számunkra az Igében kijelentetett. Azért mondjuk ezt, mert Juhász Tamás így fogalmaz: „vegyük sorra e hitvallás hibáit, és lássuk, mit tanít református egyházunk a Szentírás alapján.”

Mindenki számára egyértelmű tehát, hogy a református egyház jelenlegi teológiai, hitvallási és gyakorlati álláspontját tükrözi az Üzenetben megjelent cikk. Arról, hogy ez az álláspont mennyire biblikus, és mennyire követi a református tanításokat és hitvallásokat, később szólunk.

Kik a bátrak?

Azok, akik

- nem gyakorolják a tan- és egyházfegyelmet?
 - mindenben kompromisszumra törekednek?
 - nem vállalják Krisztus evangéliumának kizárólagosságát?
 - a hitvallókat és a megújulást szorgalmazókat kidobják az egyházból vagy üldözik?
 - Isten Igéjének igazságait feláldozzák egy hamis egység és béke érdekében?
 - népszerűségért szociális evangéliumot és hagyományokat hirdetnek?
- Ha ez így van, akkor újra meg kell határozni a bátorság fogalmát.

Előzmények

Az 1989-es kelet-európai változások után sokféle „misszionárius” jött közénk. A különböző szekták és vallások

mozgalmak képviselői Erdélyt is terra incognitának tekintették. Olyan földnek, amelynek lakosait a „pogányságból” meg kell „téríteni”.

Ilyen „hittérítő” buzgalom eredményezte a miskolci Teológiai és Missziói Iskola létrejöttét is. Ez az intézmény fiatalokat toboroz és képez azzal a céllal, hogy végzettjei a magyarországi és az utódállamokbeli református egyházakban „missziós munkások” legyenek. Alapítványként működik, és bár magát „református és kálvinista” jelzővel illeti, sem a magyarországi református egyház, sem a szomszédos országok református egyházai nem ismerték el magukénak ezt az iskolát.

Másodszor, az a tény, hogy „a magyarországi református egyházak, sem a szomszédos országok református egyházai nem ismerték el magukénak” az iskolát, nem jelenti azt, hogy intézetünk nem református. Avagy nem létezik református hit a Magyar Református Egyház (MRE) kötelékein kívül?

A református teológiai tanárok munkaközössége, a Coetus Theologorum 1992-ben levélben hívta fel a magyarországi református egyház vezető testületeinek figyelmét arra, hogy a református egyházakkal jogviszonyban nem álló intézmény működése zavart kelt. Tájékozatlan fiatalok református egyházi iskolának vélték, és beléptek a „missziós iskola” kötelékébe, amelynek alapítói és tanítói református egyházunk szellemétől idegen, fundamentalista és elkülönülő nézeteket terjesztenek.

Sajnálatos az a tény, hogy egyik magyar református egyház vezető testülete sem figyelt fel a maga idejében a veszélyre. Még akkor sem, amikor az elmúlt évek folyamán több lekipásztor, aki korábban ebben az iskolában tanított, és nagyon sok fiatal, aki oda beiratkozott, felismerte, hogy vakvágányon van, és kilépett. Mi több: a miskolci intézmény hallgatói „legációba” jártak, sokan éppen Erdélybe. Egyházunk egyes tisztviselői, hivatalosan vagy elhallgatással, támogatták is a „missziósok” útjait.

1997-ben aztán egyházunk minden vezető testülete állást foglalt az ügyben és kimondta: semmi közünk sincs a miskolci missziós intézethez és annak amerikai alapítójához.

Harmadszor, a „tájékozatlan fiatalok” üzenetét közvetítjük akkor, amikor elmondjuk, hogy az intézetben mindenki nagyon világosan tudja, hogy mit vállalt. De ha tájékozatlanok is a fiatalok, ez mindenképpen az egyházon belüli tanítás hiányáról és más mulasztásokról árulkodik.

Ám az intézet néhány erdélyi végzettje és hallgatója Parajdon, Szovátán, Brassóban, Széken, Marosvásárhelyen és máshol a rokonok, barátok és ismerősök körében végzett „térítése” olyan sikerrel járt, hogy ezeken a helyeken elkülönült csoportokat alapított, azzal a szándékkal, hogy a csoportok külön gyülekezetté alakuljanak. Szándékukat

és nézeteiket sokszorosított levelek és szórólapok útján terjesztik. A következőkben egy brassói eredetű és egy Széken keltezett levélre hivatkozom.

A széki „hitvallás”

Az egyiket be is mutatjuk az Üzenet olvasóinak. Szerzője ismeretlen, mert nincs aláírva, csak keltezve. A szövegben található fogalmazási és helyesírási hibák így voltak az eredeti szórólapon, mi otthagytuk őket.

Vegyük sorra e „hitvallás” hibáit, és lássuk, mit tanít református egyházunk a Szentírás alapján.

Végül pedig, ha a mi hitvallásunk a „református egyházunk szellemétől idegen”, vizsgáljuk meg, milyen az egyház és egyik dogmatika professzorának „helyes szellemisége!” Vizsgálódásunkban a Bibliára, a református hitvallásokra és egyes református teológusokra hivatkozunk.

1. Hisszük, hogy a Biblia szent, Istentől ihletett kijelentés, az eredeti szövege minden szavában tévedhetetlen és az egyetlen tekintély a keresztyén hitre és életvitelre nézve. Elutasítjuk mindazokat a tanításokat, melyek szerint a Biblia nem Isten Igéje, vagy csak bizonyágtétel Isten Igéjéről és tévedéseket tartalmazó emberi termék.

ELLENE

Török István, Dogmatika 81. old.*

Úgy, amint előttünk áll, gyarlóságokkal terhelt irodalmi termék, emberi dokumentum, vagyis 'sötét hely'. Örökös alkalom a megbotránkozásra és a lelki elzuhanásra.

Karl Barth, Kirchliche Dogmatik, I, 2, 507. old.*

A próféták és apostolok, az ő tisztségükben, bizonyágtevő szerepükben, vagy magában a bizonyágtételük leírásának aktusában, valódi történelmi személyek voltak, mint mi, és ezért bűnösök cselekvéseikben, tévedésre képesek, és tulajdonképpen beszédükben és leírt szavaikban vétkesek a tévedések miatt.

* a KGTMi diákjainak forrásmegjelölése.

MELLETE

IGEHELYEK

2Tim 3:16, Zsolt 119:89, Jn 17:17, 2Pt 1:19-21

Luther Márton (John Warwick Montgomery, God's Inerrant Word, 65. old., WA, 10, III, 162 /Kirchenpostille)

Ez Isten Igéje. Ez az én kösziklám és horgonyom. Ráhagyatkozom és az megáll. Ahol pedig áll, ott állok én is; ahova megy, oda megyek én is. Az Ige meg kell álljon, mert Isten nem hazudhat; a menny és a föld elpusztulhat, de az Ő Igéjének a legjelentéktelenebb betűje vagy címe sem marad beteljesületlenül.

Luther Márton (John Warwick Montgomery, God's Inerrant Word, 84. old., WA, 2, 618)

Megtanultam, hogy a tévedhetetlenség dicsőségét csak azon könyveknek tulajdonítsam, amelyek kanonikusak. Mélyen meg vagyok győződve, hogy ezen írók egyike sem tévedett.

Kálvin János (Institutio, 1. könyv, VII., 1)

Továbbá miután kétségtelen igazság, hogy Isten beszéde az, mely a Szentírásban előadatik, nincs egyetlen oly kétségbeesetten vakmerő ember, aki e beszéd szavaiban kételkedni merészelne, hacsak a közönséges józan észről, sőt emberi természetétől nincs megfosztva.

Károlyi Gáspár, A vizsolyi Biblia előszava, Studia et acta ecclesiastica, 3. kötet, 524. old.

...a prófétáknak és apostoloknak írások tökéletes, teljes, folytatkozás nélkül való, tiszta, igaz.

John Richard de Witt, Mit jelent reformátusnak lenni? 11. old.

A Biblia irányadó: sőt mi több, végérvényesen és abszolút módon irányadó. Nem téved, nem is tévedhet, és nem is fog minket tévútra vezetni.

érvelések

▶ Olcsó dolog olyant állítani, amire nincs bizonyíték. A Biblia eredeti szövege nincs a kezünkben, csak az eredeti héber és a görög szöveg másolatai. Ám nem csak másolók követtek el hibákat: maguk a szentírók is gyarló emberek voltak, akik tévedhettek. A Biblia nem „csak emberi termék”, van egy isteni oldala is. Mondanivalójának csodálatos egysége hirdeti: Isten Szent Lelke ihlette az írókat. A Biblia nem szó szerint, hanem értelme szerint Istentől ihletett könyv.

- ◀ Szorosan a liberális teológusok nyomdokaikban haladva mondja: „maguk a szentírók is gyarló emberek voltak, akik tévedhettek.” Ezt tanítja tehát a helyes magyar református szellemiség a Bibliáról? Reméljük, hogy vannak és lesznek olyanok, akik tiltakoznak ez ellen, úgy ahogy a Biblia is teszi, amikor azt mondja magáról a 2Tim 3:16-ban: „A teljes Írás Istentől ihletett”.

A Szentírás tévedhetetlenségét hangsúlyozza Luther, Kálvin és Károlyi Gáspár, de lássuk most egy kortárs teológus véleményét is: „A Biblia nem téved, nem is tévedhet, és nem is fog minket tévútra vezetni.” (John Richard de Witt, Mit jelent reformátusnak lenni?) Ez a Biblia és a reformátorok tanítása ebben a kérdésben. Ha ez a pont nem áll, akkor minden relatív. Ha ilyen bizonytalan az alap, milyen lesz az a ház, amely erre épül?

2. Hisszük, hogy a Jézus Krisztus evangéliumát református és kálvinista módon kell értelmezni, a II. Helvét Hitvallás, a Heidelbergi Káté és a Westminster Hitvallás szerint.

▶ Nem hisszük, hogy az evangéliumot „református és kálvinista módon kell (!) értelmezni”, mint ahogy lutheránus, anglikán vagy római katolikus „módon” sem. A Szentírást magából a Szentírásból kell értelmezni. Ha egyik vagy másik hitvallás „szerint” kellene értelmezni, akkor ez azt jelentené, hogy a hitvallás előbbvaló a Szentírásnál, s ez nem igaz. A Második Helvét Hitvallásról így írtak maguk a szerzők: „Ha valaki Isten Igéjéből jobbra tanítana, annak szíves örömet engedelmeskedünk az Úrban.”

- ◀ Érdekes a szerző és egyben az egyház bizonyágtétele a jelenlegi bibliaértelmezésről: „Nem hisszük, hogy az evangéliumot református és kálvinista módon kell értelmezni”. Vajon miért mondják ezt? Talán nincs különbség a református és pl. a katolikus bibliaértelmezés között?

▶ Semmi kifogásunk az angol és amerikai presbiteriánus egyházak által nagy becsben tartott Westminsteri Hitvallás ellen. De miért kell éppen ezt az egyet kiemelni a református egyházak számtalan hitvallási irata közül? Tanulni

mindegyikből lehetne. Ám az a körülmény, hogy a magyar református egyház a Heidelbergi Kátéra és a Második Helvét Hitvallásra mint Szentírásen alapuló hitének kifejezésére hivatkozik, abból a történelmi tényből fakad, hogy egy évvel a Westminsteri Hitvallás megjelenése előtt országos zsinatunk (1646) ezt a kettőt jelölte meg az igehirdetés és a tanítás hiteles mércéjéül.

- ◀ A hitvallásokat nem helyezzük a Szentírás fölé és valljuk azt, hogy a Biblia önmagát magyarázza. Amit e második pontban kimondunk, az nem más, mint az, hogy hisszük: reformátor őseink hitvallásokban adott bibliaértelmezése helyes. Ezért is pontosítottunk, melyik hitvallásokra gondolunk. A reformátorok pedig bibliaértelmezésükben semmiképpen nem jutottak a katolikusokkal vagy unitáriusokkal azonos következtetésekre. A mai korban, amikor mindenki keresztyénnek vallja magát, és a „Szentírást magából a Szentírásból” értelmezi, de az eredmény esetenként más és más, szükségesnek láttuk pontosítani azt, hogy mi református módon értelmezzük a Bibliát (nem katolikus, unitárius, adventista stb. módon). Ez azt jelenti, hogy bibliaértelmezésünk megegyezik a református hitvallások által adott értelmezéssel.

▶ Az ábécé betűivel jelölt öt alpontot a „széki hitvallók” jórészt a Dordrehti Kánonokra épülő Westminsteri Hitvallásból vették át. (Tehát nem Isten Igéje tanította nekik, ahogy a végén állítják!) Ha pontosan idézték volna, nem is lenne kifogásunk ellene, de elferdítették az idézeteket:

- ◀ Az pedig, hogy Isten ezeket az igazságokat hogyan tanította meg nekünk az Ő Igéjéből, úgy gondoljuk, nem Juhász Tamásra tartozik értékelni. A következő kijelentés pedig: „Ha pontosan idézték volna, nem is lenne kifogásunk ellene” nem más, mint mellébeszélés. Először azért, mert nem állítottuk sehol azt, hogy a hitvallásunkban idézni törekedtünk volna. Másodszor pedig a cikk szerzőjét nem a pontos idézetek hiánya, hanem a hitvallás tartalma zavarja. A megfogalmazott alpontok ugyanis megegyeznek a hitvallásokban leírtakkal.

a. Hiszszük, hogy Ádám bukása által az egész emberi nemzetség úgy megromlott, hogy természettől fogva mindenki kárhozatra méltó és elveszett...

b. Isten örök tanácsvégzése szerint mindent elrendelt az Ő dicsőségére. Minden emberi tekintet nélkül, Isten öröktől fogva némelyeket kiválasztott az örök életre, másokat az örök halálra.

IGEHELYEK

1Pt 2:8, Róm 9:17-18

Westminsteri Hitvallás III., 3

Isten dekrétuma által, az Ő dicsőségének megmutatása végett egyes emberek és angyalok⁶ az örök életre predestináltak, mások pedig az örökkévaló halálra rendeltettek.⁷

6: 1Tim 5:21; Mt 25:41; 7: Róm 9:22,23; Ef 1:5,6; Péld 16:4

Kálvin János, Institutio 3. könyv, XXI., 5

az eleve elrendelést, amellyel Isten némelyeket az élet reményébe fogad, másokat pedig az örök halálra szán, egyszerűen tagadni nem meri senki, aki azt akarja, hogy őt istenfélő embernek tartsák ... tehát a szerint, amint ki-ki egyik vagy másik célra rendeltetett mondjuk azt, hogy az életre vagy halálra van elválasztva.

Méliusz Juhász Péter, Magyar prédikációk, Studia et acta ecclesiastica 3. köt., 358. old.

A választás pedig kétféle. Egyik az életre, másik a veszedelemre. Rend szerint szóljunk mind a kétféle választás okairól és rendéről...

érvelések

Isten senkit sem „választott ki” az örök halálra, csak az örök életre. Logikánk is azt mondja, hogy ha egy számhalmazból kiválasztunk valamennyit, akkor a többi számot már nem „választjuk”, hanem „meghagyjuk”. Valahogy így lehet (lehet, de nem kell!) Isten kegyelmi kiválasztását is gondolatban követnünk: kiválasztotta az üdvözülőköt, és nem választotta ki, hanem (a kárhozatban) „hagyta” a többit (Westminsteri Hitvallás III, 3.).

„Isten senkit sem választott ki az örök halálra”, de a Biblia és a reformátori bizonyágtétel itt is másképpen szól. Tehát a reformátorok használták az életre vagy a halálra való választás kifejezéseket. Ha azonban mégis zavart okozna a „választani” kifejezés, hadd idézzük a Westminsteri Hitvallás III. fej. 3. alpontját, amelyre hivatkozik Juhász Tamás is, de tévesen állapítja meg, hogy „nem választotta ki, hanem (a kárhozatban) hagyta a többit”. Isten nem „hagy” semmit a véletlenre.

c. Jézus Krisztus az örök életre választottakért egy tökéletes áldozatot mutatott be, amely által eltörölte népe bűneit.

ELLENE

IGFHFIFYEK

Jn 3,16

Heidelbergi Káté 20

20. K: Valamint Ádám által kárhozatra, úgy Krisztus által üdvösségre juthat-e minden ember?

F: Semmiképpen nem. Hanem csak azok, akik igaz hit által Övéi lesznek és elfogadják minden Ő jótéteményét.

Máté 7:14; Máté 22:14; Ján. 3:16, 36; Márk 16:16; Ézs. 53:11; Zsid. 4:3; Zsid. 10:39; Zsid. 11:6

Dordrecht Kánonok II, 5-6

II/5. cikkely: Ezenfelül az evangélium ígérete az, hogy ha valaki hisz a megfeszített Krisztusban, nem kárhozik el, hanem örök élete van. Ezt az ígéretet a megtérés és hit parancsával együtt minden nemzetnek és minden embernek hirdetni kell, válogatás és megkülönböztetés nélkül, akikhez Isten az Ő jó tetszéséből elküldi az evangéliumot.

II/6. cikkely: Jóllehet sokan azok közül, akiket hív az evangélium, nem térnek meg, és nem hisznek Krisztusban, hanem elvesznek hitetlenségükben, ez nem a Krisztus által bemutatott áldozat hiányosságából vagy elégtelenségéből származik, hanem teljes egészében nekik számítandó be.

MELLETE

IGEHELYEK

Ézs 53:4-8,11, Ef 5:25, Gal 1:4, Jn 17:19, Jn 10:14-15, Mt 1:21, Mt 20:28, Róm 5:8, Zsid 10:14

XVI. századbeli magyar ref. dogmatika
Félegyházi Tamás, Dogmatika, Studia et acta ecclesiastica, 3. köt. 795. old.

Kicsodákat váltott meg a Krisztus? A Krisztus áldozatának ereje csak a választottakra hatott, mint ő maga bizonyítja: Én megáldozom én magamat öérettük.

Dordrecht Kánonok II, 8

Isten azt akarta, hogy Krisztus keresztyének vére által (mellyel az új szövetséget megerősítette) minden népből, törzsből, nemzetségből és nyelvből, mindazokat, és csupán csak azokat, akik öröktől fogva az üdvösségre ki vannak választva, és akiket az Atya Neki adott, bizonyosan megváltta.

modernkori magyar hitvalló ref. dogmatika
Sebestyén Jenő, Református Dogmatika, II. köt. 121. old.

Ezért vallotta a ref. theológia, hogy a kétféle álláspont közül a partikularizmusnak van igaza. Mert Krisztus csak a hívőkért halt meg, és halála csak a választottaknak szolgált üdvösségére.

érvelések

Jézus Krisztus áldozata egyetemes, nem csak a „választottakért” történt (Jn 3:16; Heidelbergi Káté 20; Dordrehti Kánonok II, 5-6).

„Jézus Krisztus áldozata egyetemes, nem csak a választottakért történt” - mondja Juhász Tamás, és ezzel az arminianus tévtanítás széles útjára tér. A Heidelbergi Káté 20. kérdésére és a Dordrehti Kánonok II., 5-6-ra való hivatkozása teljesen alaptalan, mert ezekben még utalás sincs az egyetemes megváltásra. A Jn 3:16 említése, mely szerint Jézus Krisztus a világ megváltója, nem érv, mert ez nem jelenti szükségszerűen azt, hogy a világ szó alatt minden egyes embert kell értenünk. „Íme, mind e világ ő utána megy” (Jn 12:19) - mondták Jézusról, de ezt senki nem érti úgy, hogy a világon levő összes ember őt követte volna. Ellenben a Biblia világosan beszél arról, hogy Krisztus azokért adja életét, akiket az Atya neki adott, vagyis a választottakért. Láthatjuk tehát [a hivatkozásokból - szerk.], hogy mi a Biblia és a reformátorok, illetve Juhász Tamás és az egyház tanítása e kérdésben is.

d. Az örök életre választottakat az Úr Szentlelke és Igéje által, az általa elrendelt időpontban, megvilágosítja elméjüket, megújítja akaratukat és ellenállhatatlan módon magához vonja őket.

e. Azokat, akiket az Atya Fia által elfogadott, Szentlelke által elhívott, a kegyelem állapotából véglegesen soha ki nem eshetnek, hanem mindvégig állhatatosak maradnak, és bizonyosan üdvözülnek.

Elutasítjuk mindazokat a tévtanításokat, amelyek tagadják Krisztus istenségét és a Biblia csodáit. Ugyanakkor nem fogadjuk el a római katolikus, a görög keleti tanításokat és minden más szektát, amely nem vallja, hogy az üdvösség egyedül kegyelemből van (sola gratia), egyedül hit által (sola fide), egyedül Krisztusban (solus Christus). Továbbá elutasítjuk a karizmatikus mozgalmat is.

ELLENE

Dordrehti Kánonok* V, 3

V/3. cikkely: A bennük lakozó bűn e maradványai és a bűn és a világ kísértései miatt azok, akik megtértek, saját erejükből nem tudnak megmaradni a kegyelem állapotában. Isten azonban hűséges, és miután felruházta őket kegyelmével, abban mindvégig irgalmasan meg is erősíti, és hatalmasan meg is őrzi őket mindvégig.

Westminsteri Hitvallás* XIII/5

5. Isten továbbra is megbocsátja azok bűneit, akik megigazultak.¹⁴ Habár megigazulásuk állapotából soha ki nem eshetnek,¹⁵ de bűneik miatt kerülhetnek Isten atyai nemtetszése alá. Isten jelenlétének világosságát nem nyerik vissza addig, amíg meg nem alázzák magukat megvallva bűneiket, bocsánatért esedezve, megújítva hitüket és bűnbánatukat.¹⁶
14: Mt 6:12; 1Jn 1:7-9; 1Jn 2:1,2; 15: Lk 22:32; Jn 10:28; Zsid 10:14; 16: Zsolt 89:32-34; Zsolt 51:9-14; Zsolt 32:5; Mt 26:75; 1Kor 11:30,32; Lk 1:20

* Nincs pontos hivatkozás, a cikkelyek választása Prof. Juhász Tamás leírását alátámasztó saját szerkesztői kutatás eredménye

MELLETE

Westminster Hitvallás X, 1

Mindazokat, és csak azokat, akiket Isten eleve elrendelt az életre, neki úgy volt kedves, hogy az ő általa kijelölt és elfogadható időpontban elhívja¹ Igéje és Lelke által² a bűn és a halál állapotából - melyben természet szerint vannak - a Jézus Krisztus által való kegyelemre és üdvösségre.³ Isten az elhívásban lelkileg és üdvösséges módon megvilágítja elméjüket, hogy megérthessék az ő dolgait.⁴ Elveszi tőlük a kőszívet, és hússzívet ad nekik,⁵ megújítja akaratukat, mindenható hatalma által a jó felé fordítja őket,⁶ és hatékony módon Jézus Krisztushoz vezeti őket.⁷ Teszi ezt olyan módon, hogy ők Isten kegyelme által akarják őt,⁸ és szabadon jönnek Hozzá.

1: Róm 8:30; Róm 11:7; Ef 1:10,11; 2: 2Thessz 2:13,14; 2Kor 3:3,6; 3: Róm 8:2; Ef 2:1-5; 2Tim 1:9,10; 4: ApCsel 26:18; 1Kor 2:10,12; Ef 1:17,18; 5: Ez 36:26; 6: Ez 11:19; Fil 2:13; 5Móz 30:6; Ez 36:27; 7: Ef 1:19; Jn 6:44,45; 8: Énekek 1:4; Zsolt 110:3; Jn 6:37; Róm 6:16-18

Heidelbergi Káté 54

K: Mit hiszel a közönséges keresztyén Anyaszentegyházról?

F: Hogy Istennek Fia az egész emberi nemzetségből Szentlelke és Igéje által, az igazi hitnek egységében magának az örökéletre kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe a világ kezdetétől fogva annak végéig. Azt oltalmazza és fenntartja. És hogy annak én is élő tagja vagyok és örökké az is maradok.

Ef. 5:26; ApCsel. 20:28; Ján. 10:11; 1. Kor. 11:26; Ef. 4:11-13; 1. Móz. 26:4; Jel. 5:9; Róm. 1:16; Ef. 4:3-5; Ef. 4:13; Ján. 10:28; Róm. 8:28-30; 2. Tim. 1:9; Máté 16:18; 1. Pét. 1:5; Ef. 2:19-22; Zsolt. 23:6; Róm. 8:38-39; 1. Kor. 1:8-9; Ef. 1:10-13; Ézs. 59:21; ApCsel 2:42; Zsolt. 71:17-18; Zsolt. 129:1-5; 1. Ján. 3:14; Ján 3,19-21.

Tridenti zsinat, VI. ülés, 12. kánon

Ha valaki azt mondja, hogy a hit által való megigazulás nem más, mint abban az isteni kegyelemben való bizodalom, amely kegyelem egyedül Krisztus érdeméért törli el a bűnt; vagy azt mondja, hogy ez a bizodalom igazít meg, **legyen átkozott.**

érvelések

A „megbánhatatlan kegyelemről” szóló pont megtévesztő, mert csak félig idézi a hitvallást. Mind a Dordrehti

Kánonok, mind a Westminsteri Hitvallás tanítja ezt, de előbb kimondja, hogy akiket Isten Jézus Krisztusban elhívott, megszentelt és megigazított, azok továbbra is bűnös emberként élnek a földön. Ezért azoknak az „állhatatos szenteknek” a névsora, akik Isten megbánhatatlan kegyelméből ki nem esnek, nem állítható össze.

Krisztus istensége és a Biblia csodái nem egyforma léptékű tárgyai hitünknek. Mi nem csodákban hiszünk ugyanis, hanem Istenben, aki csodákat tesz. A csodahitet maga Jézus is kevesli (Mt 12,39; Jn 4,48).

Túlzó és tudatlan egyszerűsítés azt állítani, hogy a római katolikus és a görögkeleti egyház „nem vallja” a kegyelemből hit által való megigazulást. Őket „minden más szekta” közé sorolni pedig egyenesen otrombaság!

- ◀ Az ellenállhatatlan kegyelemről (nem pedig a megbánhatatlanról!) és a szentek állhatatosságáról szóló pontok kritikája nagyon zavaros. Senki nem tagadta ugyanis azt, hogy azok, akiket Isten ellenállhatatlan módon elhívott „továbbra is bűnös emberekként élnek a földön”. Továbbá senki sem készül közülünk a szentek névsorát összeállítani. A Westminsteri Hitvallás azonban világosan fogalmaz: „Mindazokat, akiket Isten az életre rendelt - és csakis azokat - az Ő elrendelt és megfelelő idejében, Ígéje és Lelke által, hatékony módon kihív a bűn és a halál állapotából - amelyben természetük szerint vannak - a Jézus Krisztus általi kegyelemre és üdvösségre.” (Westminster Hitvallás, X, 1) A szentek állhatatosságáról pedig egyértelműen beszél a Heidelbergi Káté 54. kérdésére adott válasz.

Juhász Tamás „túlzó és tudatlan egyszerűsítésnek” nevezi azon kijelentésünket, hogy a római katolikus és a görög keleti egyház nem vallja az egyedül kegyelemből hit által való megigazulást, de állítását újra semmivel sem igazolja. Bizonyára ő tud arról, hogy a római katolikus egyház tanítása megváltozott. Mi azonban erről nem tudunk! Azt viszont tudjuk, hogy a reformáció óta még néhány dogmával „egészítették ki” tanításukat (a pápa csalatkozhatatlansága, Mária mennybemenetele). A kegyelemből hit által való megigazulás tanáról pedig a Tridenti Zsinat így nyilatkozott: „Ha valaki azt mondja, hogy a hit által való megigazulás nem más, mint abban az isteni kegyelemben való bizodalom, amely kegyelem egyedül Krisztus érdeméért törli el a bűnt; vagy azt mondja, hogy ez a bizodalom igazít meg, legyen átkozott.” (Tridenti zsinat, VI. ülés, 12. kánon) Egyértelmű, hogy Juhász Tamás álláspontja a reformáció létjogosultságát tagadja.

3. Hisszük, hogy az egyházkormányzás tekintetében is Isten Igéjét kell követni, ezért elutasítjuk a nők igehirdető szolgálatba való beiktatását és a sákramentumok általuk való kiszolgáltatását.

ELLENE

IGEHELYEK

1Kor 11,5 1Kor 14,34-35 1Tim 2,12

MELLETE

IGEHELYEK

1Móz 3:16, 1Tim 2:13-14, 1Kor 11:3,8-9, 1Pt 3:1-7, 1Kor 14:34-35

II. Helvét. Hitvallás XX. fejezete

Tanítjuk, hogy az egyházban a keresztséget asszonyok vagy bábák nem szolgáltatathatják ki. Pál ugyanis kirekesztette az asszonyokat az egyházi szolgálatokból, a keresztség pedig az egyházi szolgálatok közé tartozik.

Articuli Maiores (1567-es debreceni zsinaton keletkezett mű), 9. és 44. cikkelye

Az egész beszéd és tanításbeli szolgálat meg van tiltva az asszonyoknak az egyházban, úgy a sákramentumoknak kiszolgáltatása is meg van ugyanazoknak tiltva az Isten ígéje szerint.

Kálvin János, az 1Tim 2,12 kommentárjában

Mert a nőuralmat, mint valami szörnyűséget, minden okos ember visszautasította mindig. Ezért bizonyos tekintetben összekeveredik az ég és a föld, ha az asszonyok a tanítás jogát magukhoz ragadják.

érvelések

A nőket a lelkipásztorságból elvi alapon kizárni nem lehet. 1Kor 11,5-ben ugyanaz a Pál apostol beszél az ígét hirdető („prófétáló”) nőről, aki 1Kor 14,34-35-ben és 1Tim 2,12-ben az asszony társadalmi helyzetéből adódó gyülekezeti hátrátételét említi. Ha valakinek nem elég tudni azt, hogy közel kétezer év választ el minket ettől a társadalmi helyzettől, amelyet éppen az evangélium segítségével tudott az egyház meghaladni, akkor legalább annyi alázat legyen benne Isten ígéje iránt, hogy a nőknek az egész Biblián végighúzódo kedvező megítélését észrevegye! Istennek tetszett üdvtörténeti jelentőségű pillanatokban nőket tanúként alkalmazni, csak nekünk nem tetszik őket sokkal kisebb jelentőségű szolgálatra alkalmazni?

A nőket a lelkipásztorságból a Biblia és a hitvallások (II. Helvét. Hitvallás XX. fejezete és további elvi ellenvételek a debreceni zsinat Articuli Maiores-éből és Kálvin Jánostól idézve) alapján ki lehet és ki is kell zárni. A Biblia azt tanítja (lásd hivatkozott igehelyeket), hogy a nő nem uralkodhat a férfin, mert ez Isten mindenkor érvényes teremtési rendjének a megszegése lenne. Ezért nem megengedett a nőknek, hogy lelkipászorok vagy presbiterek legyenek, mert ezek a gyülekezet lelki vezetői, akik autoritással bírnak. Társadalmi helyzetből adódó hátrátételről beszélni butaság, hisz egyetlen korabeli vallás vagy társadalom sem emelte oly magas méltóságra a nőket, mint a Biblia. Isten igazsága különben sem változik koronként.

4. Hisszük, hogy az igehirdető lelkészek mindnyájan püspökök, és az igehirdetőtől megkülönböztetett püspöki tisztség elfogadhatatlan.

Fil 1:1, Tit 1:5-7, ApCsel 20:28

II. Helvét Hitvallás XVIII. fejezete

...Jeromos ezt a határozatot nem tünteti fel isteni eredetűnek, mert mindjárt hozzá teszi: 'Amiképpen a presbiterek tudják, hogy ők az egyház szokásai következtében vannak alávetve annak, aki följük van rendelve, úgy a püspököknek is tudniuk kell, hogy ők inkább szokásból, mint az Úr rendelkezésének igazsága szerint állanak felette a presbitereknek...' Ezt mondja ő, és ezért senki joggal meg nem tilthatja, hogy visszatérjünk Isten ősi alkotmányához, és azt fogadjuk el emberi szokás helyett.

Confessio Belgica, 31.

Ami pedig a lelkészeket illeti, bárhol vannak is, egyforma a hatalmuk és a tekintélyük, valamennyien Jézus Krisztusnak, az egyház **egyetlen Püspökének** és fejének szolgái.

Tódor Béza, Iain H. Murray, The Reformation of the Church, 101. old.

A püspöki autoritást teljes mértékben a pápistákra hagyom, amelynek (és ezt nyíltan vallom) Isten Szentlelke soha nem volt szerzője, hanem csak az emberi előrelátás, amelyről ha nem fedezzük fel, hogy Isten átka alatt van, bizonyára még semmit sem látunk: hanem egy viperát táplálunk keblünkön, mely meg fogja ölni az anyát.

érvelések

Ez az állítás úgynevezett csúsztatás. A miskolci intézet neveltjeinek is illik annyit tudni, hogy a magyar református egyházban a püspöki tisztség történelmi maradvány és elvileg nem több, mint más reformátusoknál az elnöki vagy moderátori tisztség.

◀ Nem hisszük, hogy egy „illik tudni”-val elintézhető ez a kérdés. Egy nem biblikus tisztséget nem lehet történelmi maradványként megőrizni. Ha oly kis fontossággal bír e tisztség, miért ragaszkodott ehhez az egyház olyannyira, hogy mindazokat, akik ez ellen tiltakoztak, kemény fenytetésben részesítette? Miért zárta ki az egyház az 1646-os nemzeti zsinaton (nem országos!) a magyar puritán vezetőket? Vajon nem az-e intézetünk „bűne”, hogy független és nincs alávetve a püspökök autoritásának?

Jól mondja a cikk szerzője, hogy a püspöki tisztség „elvileg” nem több a moderátorénál, de mindenki nagyon jól tudja, hogy gyakorlatban milyen nagy hatalma van a püspöknek! Próbáljon valaki ellenállni a szeretettel kiküldött püspöki körleveleknek!

Kánonjaink pedig kimondják, hogy a püspököknek megválasztott lelkipásztornak kell lennie és maradnia.

Nézzük, mit mond erről a II. Helvét Hitvallás. Isten Igéje és a református hitvallások szerint cselekedne a magyar „episzkopális” református egyház, ha megtisztítaná önmagát e „történelmi maradványtól”..

5. Hisszük, hogy a helyi gyülekezetek élőhitű gyülekezetek kell legyenek, ezért szükségszerű (az engedetlenek) fegyelmezése... Hitetlenek nem bocsáthatók az Úr asztalához és gyerekeik sem kereszthetők meg.

IGEHELYEK

2Kor 6:11-18, 1Jn 2:15-17 Mt 18:15-18, 1Kor 5:5, 1Kor 9-13, 2Thessz 3:6, Tit 3:10-11

II. Helvét Hitvallás XIV./5, XVII./14, XVIII./14,15,17 fejezetei*

XIV./5: Az Isten országának kulcsairól, melyeket az Úr az apostoloknak adott át, sokan bámulatos dolgokat mesélnek és ezekből fegyvereket, szuronyokat, királyi pálcákat, koronákat és a legnagyobb országok, sőt a halandók lelkei és teste felett való hatalmat kovácsolnak. Mi egyszerűen Isten ígéje szerint ítélvén, azt mondjuk, hogy minden törvényesen elhívott lelkipásztornál megvannak a kulcsok és ők gyakorolják is azoknak alkalmazását, midőn az evangéliomot hirdetik, azaz a hűségökre rábízott népet tanítják, intik, vigasztalják, feddik és fegyelemben tartják. Mert ily módon az engedelmeskedők előtt a mennyországot föltárják és az engedetlenek előtt bezárják. Ezeket a kulcsokat az Úr az apostoloknak ígérte (Máté 16,19) és meg is adta, (Márk 16,15 Luk. 24,47 Ján. 20,23) midőn tanítványait kibocsátá és nekik meghagyta, hogy hirdessék az egész világon az evangéliomot és bocsássák meg a bűnöket. Az apostol azt mondja a korinthusbeliekhez írott levelében, hogy az Úr az egyház szolgálaira bízta a megbékéltetés szolgálatát (2 Kor. 5,18-20) és mindjárt meg is magyarázza, miben áll az, tudniillik a megbékéltetés beszédében vagyis tudományában. És még világosabban értelmezi szavait, midőn hozzáteszi, miszerint Krisztus szolgálói a Krisztus nevében járnak követségben, mintha általok Isten maga szólna, intvén a népeket, hogy békéljenek meg Istennel, tudniillik hitbeli engedelmesség által. Ők tehát a kulcsokat akkor alkalmazzák, midőn a hitre és bűnbocsánatra figyelmeztetnek. Így békéltetnek ki az Istennel; így bocsátják meg a bűnöket; így nyitják föl a mennyországot és vezérik be a hívőket, nagyon különbözvén azoktól, akikről az Úr az evangéliomban így szólott: Jaj néktek törvénytudóknak, mert elvettétek a tudománynak kulcsát, timagatok nem mentetek be, sőt akik be akartak menni, azokat is visszatartóztattátok. (Luk. 11,52)

XVII./14: Viszont nem mindnyájan szentek, élő és igaz tagok azok, akiket az egyházhoz számítanak. Mert sok képmutató van, akik Isten ígését külsőképpen hallgatják és a sákrámentomokban nyilvánosan résztvesznek és Istent egyedül a Krisztus által segítségül hívni, Krisztusról mint egyedüli igazságukról vallást tenni, Istent tisztelni, a szeretet munkáit gyakorolni és a megpróbáltatások közepett egy ideig türelemmel kitartóknak látszanak: de belsejökben a Lélek igazi megvilágosítása, az igaz hit, a szívbeli tisztaság és a kitartó állhatatosság nincs meg. Bármik és bármik legyenek is ezek, utoljára leálcáztatnak. János apostol ugyanis így szól: Mi közülünk mentek ki, de nem közülünk valók valának; mert ha mi közülünk valók voltak volna, megmaradtak volna velünk. (1 Ján. 2,19) Ezeket, bár nem tartoznak az egyházhoz, mégis amíg kegyességet színlelnek, az egyházhoz

polgárokhoz számítják, és miként a búza között konkoly és polyva találtatik, vagy miként az ép testen golyvák és daganatok fordulnak elő, holott valósággal inkább nyavalyái és éktelenségei a testnek, mintsem valódi tagjai. Annakokáért Isten egyházát méltán hasonlítjuk hálóhoz, amely mindenféle halat fog és szántóföldhöz, amelyen búza és gyom is találtatik. (Máté 13,24.47) Itt felettébb óvakodnunk kell, hogy idő-nap előtt ne ítéljünk és ne iparkodjunk kizárni, kárhoztatni avagy tönkre tenni azokat, akiket az Úr nem akar kizárni és kárhoztatni, vagy akiket az egyház károsodása nélkül eltávolítanunk nem lehet. Viszont vigyázni kell arra is, hogy míg a hívek szunnyadoznak, azalatt a gonoszok eljövén, kárt ne okozzanak az egyháznak.

XVIII/14. Az egyházi szolgák kötelességei különfélék, mindamellett azokat némelyek kétfélére szorítkoztatják, minden egyebet ezekbe foglalván be, melyek is nevezetesen: a Krisztus evangéliomának tanítása és a sákramentumok helyes kiszolgáltatása. Az egyházi szolgák teendője: a szent gyülekezet egybehívása, ebben az Isten igéjének magyarázása és az egész tanításnak az egyház felfogásához és annak hasznára való alkalmazása, hogy így a tanítás a hallgatóknak javára és a hívőknek épülésére szolgáljon. Hangsúlyozzuk, hogy az egyházi szolgáknak tiszte, hogy a tudatlanokat tanítsák, a késedelmeskedőket vagy aluszékonyokat az Úr útában való haladásra intsék és szorgalmazzák, a csüggedezőket pedig vigasztalják, erősítsék és övezzék föl a sátán különféle kísértései ellen; továbbá a bűnösöket feddjék, a tévelygőket útbaigazítsák, az elesetteket fölemeljék, az ellenmondókat meggyőzzék, végre a farkasokat az Úr aklától elűzzék, a bűnöket és bűnösöket bölcsen és komolyan megrójják és el ne nézzék s el ne hallgassák a bűnt; egyszersmind azonban a sákramentumokat kiszolgáltassák, az azokkal való helyes élést ajánlják és az azokban való részesüléshez józan tanítással mindenkit előkészítsenek; a hívőket szent egyességben megőrizték, a viszálykodásokat megakadályozzák, mint szintén a tudatlanokat a keresztyénységben oktassák, a szegények szükségleteit a gyülekezetnek ajánlják, a betegeket és különféle megpróbáltatásokkal terhelteket meglátogassák, oktassák és az élet útján megtartsák; ezenkívül pedig nyilvános imádkozásokat, szükség idején külön könyörgéseket tartsanak böjtöléssel azaz szent önmegtartóztatással és buzgón ügyeljenek mindarra, ami csak az egyházak nyugalma, békességére és javára szolgál. Hogy pedig az egyház szolgálja mindezt annál helyesebben és könnyebben teljesíthesse, különösen megkívántatik tőle, hogy legyen istenfélő, buzgó az imádkozásban, a szentírást olvasgassa, mindenkor és mindenben éhven legyen és feddhetetlen élettel tündököliék mindenek

előtt.

XVIII/15. És mivel az egyházban mulhatatlanul kell lenni fegyelemnek és a régieknél hajdan szokásban volt a kizárás és Isten népénél egyházi törvényszékek is voltak, amelyekben ezt a fegyelmet bölcs és kegyes férfiak gyakorolták: tehát az is tiszte volt az egyház szolgálainak, hogy a fegyelmet az idő, közjó és szükség kívánalmái szerint a tagok épülésére alkalmazzák. Mely célból szabályul mindig szem előtt tartandó, hogy mindenek épülésre történjenek, ékesen jó renddel, zsarnokoskodás és zavar nélkül. (1 Kor. 14,40) Mert az apostol arról tesz bizonyosságot, hogy hatalmat adott neki az Isten az egyházban, nem a rombolásra pedig, hanem az építésre. (2 Kor. 10,8) Maga az Úr is megtiltotta, hogy a konkolyt az Ő szántóföldéből kigyomlálják, ha félni lehet attól, hogy vele együtt a búzát is kitépik. (Máté 13,29)

XVIII/17. Szükséges azonban kétségenkívül, hogy az egyház szolgálai között kellő fegyelem legyen. Ez okból azok tanítását és életét buzgón meg kell vizsgálni az egyházi gyűléseken. A hibázókat - ha megjavíthatók - a vének dorgálják meg és térítsék a jó útra; vagy, hogyha javíthatatlanok, akkor az igazi pásztorok mozdítsák el és mint farkasokat az Úr nyájától, űzzék el őket. Ha ugyanis tévtanítók: abban az esetben teljességgel nem szabad őket megtéríteni. Az egyetemes zsinatokat nem rosszaljuk, ha apostoli példa módjára az egyháznak üdvére és nem veszélyeztetésére tartják azokat.

Heidelbergi Káté 83., 84., 85.

83. K: Melyek a mennyország kulcsai?

F: A szent Evangélium hirdetése és a keresztyén (egyházi) fegyelem, vagyis a keresztyén gyülekezetből való kizárás, amely kettő a hívőknek kinyitja a mennyországot, a hitetlenek előtt pedig bezárja.

Máté 16:19; Máté 18:18; János 20:22-23.

84. K: Mi módon nyílik meg és zárul be a mennyország a szent Evangélium prédikálása által?

F: Úgy, hogy a Krisztus parancsolatából a hívőknek, összesen és egyenként, hirdetik és nyilvánosan bizonyóságot tesznek amellett, hogy Isten Krisztusnak érdemeiért valóságosan megbocsátja minden bűnöket:valahányszor az Evangélium ígéretét igaz hittel elfogadják. Ezzel szemben pedig azt hirdetik és bizonyítják minden hitetlennek és azoknak, akik szívük szerint nem tértek meg, hogy mindaddig rajtok van Isten haragja és az örök kárhozat, míg meg nem térnek. Ezen evangéliumi bizonyágtétel szerint ítél Isten úgy a jelen, mint a jövőendő életben.

ApCsel. 13:38,39; Máté 11:28; Ezék. 33:11; Ján. 3:36; Ján. 8:24; Mt. 3:7-8; Róm. 2:16; Ján. 20:21-23; Mát. 16:19.

85. K: Mi módon nyílik meg és zárul be a mennyország a keresztyén (egyházi) fegyelem által?

F: Úgy, hogy Krisztus parancsára mindazok, akik keresztyén név alatt nem keresztyén tudományt (tant) vallanak s nem élnek keresztyén életet:miután néhányszor atyafiságosan figyelmeztettek és tévelygéseikkel, vagy szégyenletes életükkel fel nem hagynak:bejelentetnek a gyülekezetnek, vagy a gyülekezet által e célból megbízottaknak. És ha ezek intését sem veszik fel, akkor ezek a sákramentumoktól való eltiltással kirekesztik őket a keresztyén gyülekezetből, Isten pedig a Krisztus országából. És újból akkor vétetnek fel Krisztusnak és az Ő gyülekezetének tagjaivá, ha valóságos megjobbulást ígérnek és mutatnak is fel.

Róm. 16:17; 1. Kor. 5:4-13; Tit. 3:10; 2. Ján. 10:11; Máté 18:15-17; 1. Tim. 1:20; 2. Kor. 2:6-8; 2. Tim. 2:25-26.

... gondot kell fordítani az úrvacsorára is, nehogy a különbség nélkül való kiszolgáltatás megfertőztesse azt, mert a legteljesebb mértékben igaz, hogy az, akire az osztogatás bízott, ha tudva és akarva méltatlant bocsát ahhoz, akit joggal visszaűzhetett volna, éppen úgy szentségtörő, mintha az Úr testét kutyáknak dobta volna oda.

Kálvin János, Institutio, 4. könyv, XII.,5

Isten gyalázatára a keresztyének közé ne számláltassanak azok, akik rút és vétkes életet élnek, mintha az Ő szent egyháza az istentelen és bűnös embereknek bűnös összeesküvése volna. Mivel ugyanis az egyház magának Krisztusnak teste, ilyen rothadt és bűzös tagokkal nem fertőztethető meg anélkül, hogy valami gyalázat a főre is ne háromoljék. Hogy tehát az egyházban semmi ilyen ne legyen, ahonnét az Ő szentséges nevére valami gyalázat származnék, ki kell az Ő házanépe közül űzni mindazokat, akiknek aljasságukból a keresztyén névre gyalázat áradna.

Dr. Illyés Endre, Egyházfegyelem a magyar ref. egyházban, 186. old.

az egyházfegyelem, a bibliai, reformátori alapokból táplálkozó egyházi fegyelem, a XIX. század végén egészen meghalványodott, végül eltűnt a magyar ref. egyház életéből.

* Nincs cikkelyre pontos hivatkozás, a cikkelyek választása a KGTMi diákjainak leírását alátámasztó saját szerkesztői kutatás eredménye.

érvelések

Ez a két mondat közhely: igazát mindenki elismeri a református egyházban. A második mondatot pedig értsük szó szerint: „Hitetlenek nem bocsáthatók az Úr asztalához.” Azaz csak az nem vehet úrvacsorát és csak annak nem kereszteljük meg a gyermekét, aki kiáll a gyülekezet elé ilyen szavakkal: „Én hitetlen vagyok és ezért nem kérek bocsánatot!” Kötelességünk az ilyeneket eltiltani, de mást senkit, mert ember nem ítélheti meg más ember hitét vagy hitetlenségét.

- ◀ Szomorú, hogy az egyházfegyelemről szóló két mondatunk közhely az egyházban. Lehet, hogy „mindenki elismeri” a két mondat igazát, de senki sem gyakorolja, mert a népegyházban nem szabad különbséget tenni hívő és hitetlen között. A Biblia azonban világos határvonalat húz az egyház és világ, a hívő és hitetlen között. Továbbá sajátos egyházfegyelmi esetekről is olvashatunk a Bibliában [lásd a hivatkozásokat]. Sajnálatos, hogy az egyház Juhász Tamás torz felfogását gyakorolja az egyházfegyelemről így elvetve a biblikus egyházfegyelmet.

6. Hiszünk a hívők lelki egységében, azonban elutasítjuk az Egyházak Világtanácsának hamis egységét. Az általuk hirdetett ökumené nem Isten Igéjén alapszik.

IGEHELYEK

Zsolt 133:1

II. Helvét Hitvallás, XVII.

... nem külső szertartásokban áll az egység, hanem inkább az egyetemes keresztyén hit igazságában és egységében. Az egyetemes keresztyén hit pedig nem emberi törvényekben szállt reánk, hanem a Szentírásban...

érvelések

A magyar református egyház mindegyik része rendes tagja az Egyházak Világtanácsának. Ezt mint intézményt szabad, sőt kötelességünk bírálni. De történelmietlen és közönséges dolog elvitatni tőle az Isten igéjén alapuló ökumenikus eszme – a krisztusi egység – igazságát.

- ◀ A Bibliára alapuló krisztusi egység elvét nem kérdőjelezzük meg, sőt a zsoltárossal együtt mondjuk: „Ímé mily jó és mily gyönyörűsége, ha a testvérek egyetértésben élnek!” De tiltakozunk az Egyházak Világtanácsa (EVT) által hirdetett hamis egység ellen, mert az nem a Bibliára épül, és célja a szinkretizmus. Valljuk tehát azt, amit a II. Helvét Hitvallás mond: „... nem külső szertartásokban áll az egység, hanem inkább az egyetemes keresztyén hit igazságában és egységében. Az egyetemes keresztyén hit pedig nem emberi törvényekben szállt reánk, hanem a Szentírásban...” Milyen egységet hirdet tehát az EVT? Olyat, amelyben a hitvallások már nem mérvadók és a Biblia nem az egyetlen fundamentum, hanem a „szeretet”, „tolerancia” és „békesség” jegyében Krisztus igazságát megtapossa. Lehetetlen a Magyar Református Egyháznak egyidőben a hitvallásaihoz is ragaszkodni, és az EVT-nek is tagja lenni!

Hisszük, hogy e hitvallásban megfogalmazottakat Isten Igéje tanítja nekünk, ezért Isten színe előtt szövetséget kötünk egymással... Mindaz, aki e hitvallástól eltérően cselekszik, vagy tanít, önmagát zárja ki közülünk. Ígérjük, hogy egymás lelki üdvösségére ügyelünk, egymást intjük, feddjük, bátorítjuk és egymásért imádkozunk.

Tesszük mindezt Isten dicsőségére és az evangélium tiszta hirdetéséért a népek között.

Az Úr segítsen meg minket mindezek megtartásában,

„Mindaz, aki e hitvallástól eltérően cselekszik vagy tanít, önmagát zárja ki közülünk.” Én viszont remélem, hogy a néhány „miskolci missziós” kivételével, aki Brassóban, Marosvásárhelyen, Parajdon vagy Szovátán „Szék-el”, azaz e „hitvallás” módján vall hitet, az erdélyi egyházunknak mind a nyolcszázezer tagja a fentebb kifogásolt pontokból eltérően cselekszik és tanít. Kizárni pedig sehonnan sem zárja ki magát, mert már benne van Jézus Krisztus egyetemes, szent anyaszentegyházának azon megjelenési formájában, amelynek neve: magyar református egyház.

Az zárja ki magát, aki így „cselekszik és tanít”, hasonlóan ahhoz az apostolhoz, aki Jeruzsálemben gyáván „félrevonult, elkülönítette magát és... képmutatószkodott” (Gal 2,11-13). A már említett brassói körlevélben a szerzők egyenesen kérkednek azzal, hogy külön istentiszteletet tartanak. Idézet levelükből: „...a Magyar Református Egyház cselekedetei ellentmondanak saját hitvallásainak... A református gyülekezetek gyakran közösen tisztelik Istent unitáriusokkal és római katolikusokkal, sok gyülekezetben nők prédikálnak... A hitehagyás ezen jelei ellen senki nem szól ... [Ezért] jelenlétünkkel nem igazolhatjuk az Isten Ígétével ellentétes cselekedeteket. Szomorúsággal tölt el a töletek való elszakadás, de számunkra elsődleges Krisztus és igazságának követése... Ezért nem szégyelljük azt, hogy töletek külön tiszteljük Istent...”

A kihívó kérdéseknek, a gőgnek olyan hangja ez (minek nézik magukat, akik azt hiszik, hogy jelenlétük vagy távollétük éppen annyira feltűnő?!), amely teljesen kimeríti a képmutatószkodás fogalmát.

Moliére francia drámaíró írta a „Tévedések vígjátékát”. Az itt észlelt tévedéseken viszont nem tudunk nevetni. Nem, mert itt nem csupán embertípusokról vagy emberi gyarlóságokról van szó, amelyeket kifigurázhatunk, hanem közöttünk élő emberekről. Egyházunk, gyülekezeteink tagjairól, akik valamilyen csábítás és ámtás áldozataik estek. Szülőkről és testvérekről, barátokról és volt iskolatársakról, akik csodálkozva vagy fájdalmasan, gyakran maguk is megtévelyedve részesek ennek az elkülönülésnek. Szomorú játék ez!

Még szomorúbb, egyenesen tragikus az a körülmény, hogy egyházunk, gyülekezeteink testéről: Krisztusban megszentelt közösségről van szó. Arról a közösségről, amely ezeréves történelme hányattatásai között, változó és veszendő, de mindig megtartó, mert Isten ígéje szerint reformált hagyományaival együtt vállalta és ma is vállalja Istentől kapott helyét, küldetését, „Krisztus erdélyi mandátumát”: hogy a reabízott evangéliummal áthassa, keresztyénné tegye azt a népet és nemzetet, amelynek része. A nép is, a nemzet is, egész lakókörzetünk ellene szegül ennek a mi misszióknak, s mégsem különülhetünk el tőle, nem mondhatunk le róla, mert Krisztus sem mondott le róla. A Krisztus erdélyi magyar testének ellene szegülők sok-sok külső támadása megghiúsult már. Ám a belülről támadó ellenszegülőkkel szemben szinte tehetetlenek vagyunk. A miskolci „missziósok” kiképzői, pénzelői bizonyára jól tudják, mit tesznek. De vajon tudják-e maguk az elkülönülők, hogy ők egy „ötödik hadoszlop” janicsárjai lettek, amely ékként hatolt anyaszentegyházunk testébe?

Érdekes megfigyelni a következő idézetet is: „...minek nézik magukat, akik azt hiszik, hogy jelenlétük vagy távollétük éppen annyira feltűnő?” Íme, milyen fontos az egyén az egyházban! Talán ezért nem feltűnő, hogy százezrek hiányoznak a templomokból? Ezért is a „belülről támadó ellenszegülők” vagy „janicsárok” a felelősek?

Vagy csakugyan a „Tévedések vígjátéka” ez (amelyet egyébként Shakespeare írt)? Lehet, hogy egyesek nevetnek rajtunk, de valójában sírni kellene az egyházban uralkodó állapotok miatt. Mert az egyház eltávolodott hitvallásaitól és reformátori örökségétől, mellyel dicsekszik. Vajon nincs itt az ideje, hogy megálljunk és bűnbánatot tartsunk önmagunk és az egyház állapota miatt?

Vajon nem időszerű-e az, amit Jeremiás mond: „Álljatok az utakra, és nézzetek szét, és kérdezősködjetek a régi ösvények felől, melyik a jó út, és azon járjatok, hogy nyugodalmat találjatok a ti lelketeknek!” (Jer 6:16) Ha ez nem fog bekövetkezni, akkor nem marad más, mint a modernizmus, ökumenizmus és liberalizmus útja, amelyen az egyház most is jár. Ezek az utak pedig nem a „református szellemiség” útjai. Ezek az utak - amint láttuk - a Biblia és a református hitigazságok feladását jelentették, és egy olyan anyaszentegyházat eredményeztek, amely már rég nem szent, és rég nem egy „az igaz hit egyességében” (Heidelbergi Káté 54. kérdése), és nem Isten dicsőítésére törekszik. Gondolja át mindenki felelősen az álláspontját, mert „jaj azoknak, akik a gonoszt jónak mondják és a jót gonosznak” (Ézs 5:20). Legyünk az Ige igazságainak ne csak „elvi” elfogadói, hanem megtartói, következetes cselekvői és védelmezői. Róma 12:1,2

„ ... Kétségtelenül, önök kérdezhetik: Hogyan következett ez be? A válaszáért nem kell sokáig kutatni. *Az emberek inkább hamis filozófiákra és emberi hagyományokra hallgattak Isten szava helyett.* A hit megtagadása nem hirtelen és nem nyíltan történt. A változás fokozatosan következett be azzal, hogy az oktatási intézményekben és hazánk szószékein *a kálvinizmust az arminianizmussal helyettesítették.* Így a talajt előkészítették egy olyan filozófia számára, amelynek a középpontjában és a végén az *ember áll, és nem Isten.* Amikor ez a filozófia tért hódított, ez nem a pragmatizmus és a materializmus formájában következett be, amelyek az egyházat akarták uralmuk alá venni. A pragmatizmus és a materializmus nyíltan támad. Ezeket az irányzatokat mindig fel lehet ismerni. De a Sátán a világosság angyalaként jelent meg. Az idealizmus formájában jött. Irgalmas samaritánusokként az idealisták azt állították, hogy azonosak Isten embereivel. Nem küzdünk-e mindnyájan magasrendű eszmékért? – kérdezték. Nem szolgáljuk-e mindnyájan ugyanazt az Istent? Nem kellene-e együtt viselni a háborút a materializmus és a szekularizmus ellen? Az idealisták így érveltek és így hízelegtek. Sok órálló ember a Sion falairól, elfáradván az állandó küzdelemben, hallotta a csábító hangot és engedett a kísértésnek. *Magasrendű eszmékről kezdtek prédikálni, igaz ügyekről és nemes célokról, de elfelejtették a kereszt botrányát*

...

A közelmúltban a dialektikus teológia betette lábát Princetonba... A dialektika és az idealizmus számára az *ember* a fellebbezés végső fóruma. E szerint sem a dialektika sem az idealizmus számára *nem létezik olyan végső kinyilatkoztatás, mint ami a keresztyéneknek adatott a Szentírásban. A református hit szerint a hívő a Szentírás alávetettjének tekinti magát; a dialektikában viszont a hívő a Szentírást tekinti önmaga alávetettjének. A református hit ragaszkodik a történelemben kijelentett objektív igazsághoz; a dialektika ezzel szemben mindig teljesen szubjektív ...*

— Cornelius Van Til, Debrecenben el nem mondott beszédéből / idézet "Keresztyénség és liberalizmus" könyv előszavából